

HÄMÄLÄISIÄ KANSANLAULUJA SARJAT NRO 1-2

*TAVASTLÄNDSKA FOLKSÅNGER
SVITER NR 1-2*

*FOLK SONGS FROM HÄME
SUITES Nos. 1-2*

Jousiorkesterille sovittanut

Arrangemang för stråkorkester av

Arrangement for string orchestra by

VÄINÖ RAITIO

1934

M53A

M053A

© Modus Musiikki Oy, 2000 Kokkola, Finland
ISMN M-55003-064-0

HÄMÄLÄISIÄ KANSANLAULUJA SARJAT NRO 1-2

*TAVASTLÄNDSKA FOLKSÅNGER
SVITER NR 1-2*

*FOLK SONGS FROM HÄME
SUITES Nos. 1-2*

Jousiorkesterille sovittanut
Arrangemang för stråkorkester av *Arrangement for string orchestra by*

VÄINÖ RAITIO

1934

M053A

© Modus Musiikki Oy, 2000 Kokkola, Finland
ISMN M-55003-064-0

**NELJÄ HÄMÄLÄISTÄ KANSANLAULUA (I SARJA)/
FYRA TAVASTLÄNDSKA FOLKSÅNGER (SVIT NR1)/
FOUR FOLK SONGS FROM HÄME (SUITE No. 1)**

1. Ameriikan rantaan/Till Amerikas strand/
To the shore of America 1
2. Sen vierivän virran reunalle/Vid den strömmande älvens rand/
In the margin of the flowing river 4
3. Taaskin on satehesta kastunut/Återigen har regnet vätt/
Wetted by the rain is again 7
4. Niin on käynyt/Så har skett/It so happened 10

**VIISI HÄMÄLÄISTÄ KANSANLAULUA (II SARJA)/
FEM TAVASTLÄNDSKA FOLKSÅNGER (SVIT NR 2)/
FIVE FOLK SONGS FROM HÄME (SUITE No. 2)**

1. Näsijärvi se lainehtii/Näsijärvis böljor/
The waves of Lake Näsijärvi 13
2. Hulivilihurja/Vildbasaren/The jolly fellow 17
3. Jos se aurinko/Om än solen/If the sun 19
4. Voi kuinka syvältä jäätynyt on/Ack hur djupt tillfrusen är/
Alas, how deeply frozen is 22
5. Mä ruusunoksan taittaisin/En rosenkvist jag skulle bryta/
A spray of roses I would break 25

Väinö Raitio (1891-1945) opiskeli sävellystä Helsingissä 1911-16 ja 1916-17 Moskovassa, missä hänellä oli lisäksi erinomainen tilaisuus tutustua nykymusiikkiin S. Kusevitskin johtamissa konserteissa. Raition varhaiskauden perinteinen klassis-romanttinen tyyli alkoikin muuttua modernistiseen suuntaan 10-luvun jälkipuolella. Impressionismin sijaan tuli 20-luvulla tärkeimmäksi vaikutteiden antajaksi ekspressionismi. Raition valitsemaa linjaa vahvisti etenkin hänen Berliinin-matkansa 1920, mutta myös Pariisissa 1925-26 vietetty aika. Näyttämöteoksissaan Raitio pysyi modernistina loppuun saakka, mutta muussa tuotannossaan hän palasi 30-luvulla sovinnaisempaan tyyliin.

Vuosina 1934-35 Väinö Raitio sovitti orkesterille joukon hämäläisiä kansanlauluja. Aloitteen tekijänä toimi taidemaalari Antti Favén, ja sitä tuki säveltäjän puoliso. Kaikilla kolmella oli sukujuuria Urjalan pitäjässä. Laulut Raitio valitsi Favénin sukulaisen Ilmari Uotilan julkaisemasta kokoelmasta *Hämäläisiä kansanlauluja I* (1928). Joihinkin lauluihin hän teki pieniä muutoksia ja laulun *Voi kuinka syvältä jäätynyt on* hän transponoi puoli sävelaskelta ylemmäksi. Sovituksista käy ilmi, lajityypistä johtuvista rajoituksista huolimatta, Raition kiinnostus harmoniaan ja sointiväreihin.

Valitsemistaan 19 laulusta Raitio muodosti kaikkiaan neljä sarjaa. Käsillä oleva nuottijulkaisu sisältää niistä kaksi ensimmäistä. Musteella kirjoitettujen alkuperäiskäsikirjoitusten säilytyspaikka on Yleisradio Oy:n nuotisto Helsingissä.

Väinö Raitio (1891-1945) studerade komposition i Helsingfors 1911-16 och 1916-17 i Moskva, där han även hade ett utmärkt tillfälle att höra modern musik på konserter dirigerade av S. Kussevitskij. Raitios första periods klassisk-romantiska stil började också ta en modernistisk riktning under 10-talets andra hälft. Impressionismens inflytande undanträngdes av expressionismen under loppet av 20-talet. Raitio stod ännu fastare vid sin linje efter sin resa i synnerhet till Berlin 1920, men också till Paris 1925-26. I sina sceniska verk förblev han modernist ända till slut, men i sin övriga produktion återvände han på 30-talet till en mera konventionell stil.

Under åren 1934-35 arrangerade Raitio för orkester en rad tavastländska folksånger på initiativ av konstnären Antti Favén. Också tonsättarens maka understödde förslaget. Alla tre hade rötter i Urjala socken. Sångerna valde Raitio ut ur samlingen *Hämäläisiä kansanlauluja I*, utgiven 1928 av Ilmari Uotila, en släkting till Favén. Han gjorde små ändringar i några av visorna och transponerade *Ack hur djupt tillfrusen är* ett halvsteg uppåt. I arrangemangen kommer till synes, trots begränsningar betingade av själva genren, Raitios intresse för harmonik och klangfärger.

Raitio sammansatte de av honom utvalda 19 sångerna till fyra sviter. Föreliggande notutgåva består av de två första. Autograferna är skrivna i bläck och förvaras i Rundradion Ab:s notbibliotek i Helsingfors.

Väinö Raitio (1891-1945) studied composition in Helsinki 1911-16 and 1916-17 in Moscow, where he also had an excellent opportunity to hear modern music at concerts given by S. Koussevitzky. As a consequence, the classic-romantic idiom of Raitio's first period began to turn into a modernistic one in the 1910s. In the 20s, impressionism was soon replaced by expressionism in his works. The time he spent in Berlin 1920, in particular, and Paris 1925-26 strengthened his standpoint in matters of style. In the 30s, however, he returned to a more conventional idiom except in his stage works, where he remained a modernist till the end.

In 1934-35 Raitio arranged for orchestra a number of folk songs from Häme province. The suggestion was made by the painter Antti Favén and supported by the composer's wife. All three of them had family roots in the same parish Urjala. Raitio selected his material from the volume *Hämäläisiä kansanlauluja I*, published in 1928 by I. Uotila, a relation to Favén. Raitio made small changes in some of the songs and transposed *Alas, how deeply frozen is* a half-tone up. Despite the limitations due to the genre, Raitio's interest in harmony and orchestral colours can be heard in the arrangements.

Raitio assembled the 19 songs he had chosen into four suites. The first two of the suites make up the present edition. The autograph manuscripts are in ink. They belong to the music library of Yleisradio Oy (Finnish Broadcasting Company), Helsinki.

Helsingin Radion Jousiorkesterille

NELJÄ HÄMÄLÄISTÄ KANSANLAULUA

I SARJA

1. Ameriikan rantaan

Sov. Väinö Raitio

♩ = 52 - 54

Violini I

Violini II

Viola

Violoncelli

Contrabbassi

mp cant.

mp cant.

mp

mp cant.

mp

soli

mf

mf

mf

mf

mf

mf

mf

mf

1

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

p

p

p cant.

p

p

p

p

2. Sen vierivän virran reunalle

Suomalainen kansansäv.
sov. Väinö Raitio

$\text{♩} = 63$

Violini I *con sord.*
mp cant.

Violini II *con sord.*
mp cant.

Viola *con sord.*
p

Violoncelli *con sord.*
pizz.
p

Contrabbassi *con sord.*
p

1 *S₂*

VI. I *p*

VI. II *div.*
pp

Vle *pizz.*
pp

Vc. solo *arco*
mf cant.

Vc. gli altri *arco*
pp

Cb. *pp*

3. Taaskin on satehesta kastunut

Suomalainen kansansäv.
sov. Väinö Raitio

$\text{♩} = 72$

Violino solo
Violini I
gli altri
Violini II
Viola sola
Viole
le altre
Violoncello
solo
Violoncelli
gli altri
Contrabbassi

con sord.
p
con sord.
p
con sord.
p
con sord.
p
con sord.
p
con sord.
p
con sord.
p

p cant.
p cant.
p cant.

8va

1

(8va)

VI. solo
VI. I
gli altri
VI. II
Vla sola
Vle
le altre
Vc. solo
Vc.
gli altri
Cb.

6

4. Niin on käynyt

Suomalainen kansansäv.
sov. Väinö Raitio

$\text{♩} = 60$

Violini I
mf ben espr. *pp dolce*
mf ben espr. *pp dolce*
mf ben espr. *pp dolce*
mf ben espr. *pp dolce*

Violini II
mf espr.

Viola
mf espr.

Violoncelli
mf espr.

Contrabbassi
mf espr.

div. a 4

VI. I
f ma espr.

VI. II
f

Vle
f

Vc.
f

Cb.
f

p

p

p

p

7

Helsingin Radion Jousiorkesterille

VIISI HÄMÄLÄISTÄ KANSANLAULUA

II SARJA

1. Näsijärvi se lainehtii

$\text{♩} = 63$
sul G

Sov. Väinö Raitio

Violini I
mp cant.

Violini II
div.
p

Viola
p

Violoncelli
p sempre marc.

Contrabbassi
p sempre marc.

1 $\text{♩} = 69$

VI. I
div. *mf*

VI. II
mf espr.

Vle
div. *mp*

Vc.
mp

Cb.
mp

6

2. Hulivilihurja

sov. Väinö Raitio

♩ = 84

Violini I *pizz.* *mf* *p*

Violini II *pizz.* *mf* *p*

Viola *pizz.* *mf* *p*

Violoncelli *pizz.* *mf* *p*

Contrabbassi *pizz.* *mf* *p*

VI. I *mf* **1**

VI. II *mf*

Vle *mf*

Vc. *mf*

Cb. *mf*

6

VI. I *p*

VI. II *p*

Vle *p*

Vc. *p*

Cb. *p*

11

3. Jos se aurinko

sov. Väinö Raitio

$\text{♩} = 58$
con sord.

2 Violini I
con sord. *mp espr.*

Violini I
gli altri
con sord. *mp espr.*

Violini II
div. con sord. *p*

Viola
sola
con sord. *mp espr.*

Viole
le altre
con sord.

Violoncelli
div. con sord. *p*

Contrabbassi
con sord. *p*

VI. I
tutti
div. a 4
mp espr.

VI. II
mp espr.

Vla
sola
mp espr.

Vle
le altre
mp espr.

Vc.

Cb.

6

4. Voi kuinka syvältä jäätynyt on

sov. Väinö Raitio

$\text{♩} = 63$

Violini I
mf espr.
p dolce

Violini II
mf
dolce marc.

Viola
mf dolce marc.

Violoncelli
mf

Contrabbassi
mf

div. a 4
p dolce marc.

VI. I
dolce marc.
p
mf

VI. II
mf

Vle
mf dolce marc.

Vc.
mf

Cb.
mf

1

6

5. Mä ruusunoksan taittain

sov. Väinö Raitio

$\text{♩} = 40 - 42$
con sord.

Violino solo

Violini I
gli altri

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabbassi

mp espr.

p

VI. solo

VI. I
gli altri

VI. II

Vle

Vc.

VI. solo

VI. I
gli altri

VI. II

Vle

Vc. solo

Vc.
gli altri

Cb.

1

mf

mp

mp

mf cant.

mp

10

mp